

ת"פ 18479/04/12 - מדינת ישראל נגד דוד טיבולי גידול ושיווק ירקות בע"מ, דוד טיבולי,

בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע

ת"פ 18479-04-12
24 אפריל 2017

לפני: כב' השופט יוחנן כהן

המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד רינת איילון

נגד

הנאשמים:

1. דוד טיבולי גידול ושיווק ירקות בע"מ, (ח.פ.-)
2. דוד טיבולי,
ע"י ב"כ עוה"ד אלעד שרון

הכרעת דין

1. דוד טיבולי גידול ושיווק ירקות בע"מ (להלן: "**הנאשמת מס' 1**" או "**החברה**") ומר דוד טיבולי (להלן: "**נאשם מס' 2**" או "**דוד**") (כשאתייחס לכולם כאחד יכוננו הם "**הנאשמים**") מואשמים, בעבירה של העסקת עובדים בניגוד לחוק עובדים זרים (סעיפים 2(א) ו-2) לחוק עובדים זרים, התשנ"א - 1991).
2. בכתב האישום נטען כי במועדים הרלוונטיים הייתה הנאשמת 1 חברה העוסקת בחקלאות, אשר העסיקה עובדים במשק חקלאי במושב תלמי אליהו (להלן: "**האתר**"), ביחד עם מר יהושע אל גאזר ת.ז. 077622256 (להלן: "**אל גאזר**").
- עוד נטען בכתב האישום כי בזמנים הרלוונטיים שימש הנאשם 2 כמנהל הנאשמת 1 ואל גאזר, שהיה עצמאי, שימש כשותפה של הנאשמת 1 בניהול האתר וגם כמנהל העובדים בפועל באתר.
3. לפי עובדות כתב האישום, נערכה ביום 14/10/2009 ביקורת במשק חקלאי במושב תלמי אליהו, במהלכה נמצאו ארבעה עובדים שאינם אזרחי ישראל או תושביה, ולא היו רשאים להיכנס לישראל ולעבוד אצל הנאשמת 1.

4. בכתב האישום נטען כי הנאשמת 1 העסיקה את העובדים שלא על פי היתר כדין.
- באשר לנאשם מס' 2 נטען בכתב האישום כי הוא הפר את חובתו לפקח ולעשות כל שאפשר למניעת העבירות שביצעה נאשמת מס' 1, כמפורט לעיל.
5. לאור ממצאי הביקורת, ייחסה המאשימה לנאשמים עבירות של העסקה שלא כדין, עבירות לפי סעיפים 2(א)(1) ו-2(2) לחוק עובדים זרים, התשנ"א - 1991 (להלן: "**החוק**").
5. ביום 15/12/2013, התקיים מענה לכתב האישום, במהלכו כפרו הנאשמים במיוחס להם בכתב האישום, למעט האמור בסעיפים 1 ו-2 לכתב האישום. ב"כ הנאשמים ביקשה לציין לגבי סעיפים אלה שהנאשמים היו שותפים במשק החקלאי עם מר אל גאזר.
6. במסגרת פרשת התביעה נשמעו עדויותיהם של מר שמעון זיגזג - מפקח מטעם המאשימה שנטל חלק בביקורת וכן נשמעה עדותו של מר אל גאזר.
7. לאחר שמיעת פרשת התביעה הגישו הנאשמים בקשת "אין להשיב לאשמה". בהחלטת בית הדין מיום 10/5/2016 נדחתה הבקשה ונקבע כי יש צורך להמשיך את ההליך ולברר את כתב האישום ולשמוע את פרשת ההגנה.
8. ביום 10/5/2016 ביקשה המאשימה להביא עדות נוספת וזאת בהתאם להוראות סעיף 167 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982 - את עדותו של המפקח עופר ברמי. המאשימה טענה כי בדיון ההוכחות שהתקיים ביום 24/4/2014 העיד המפקח שמעון זיגזג ובעדותו ביקשה המאשימה להגיש באמצעותו את הודעת העד מר אל גאזר, אולם התברר כי מי שרשם בפועל את דברי העד, הינו המפקח עופר ברמי ולא המפקח שמעון זיגזג.
- לאחר שבית הדין עיין בבקשה מצא כי יש להעתר לה והורה על הזמנתו של מר עופר ברמי לעדות.
9. בישיבה שהתקיימה ביום 20/7/2016, לאחר הזמנתו של העד ברמי, הודיעה ב"כ המאשימה כי היא מוותרת על עדותו של מר ברמי מהטעם שהמפקח שמעון זיגזג אישר בעדותו כי הוא זה שחתם ורשם את הודעתו של מר אל גאזר מיום 14/10/2009.
10. בנוסף לעדויות הגישה המאשימה מסמכים שונים ובכללם תיאור המקרה מיום 14/10/2009, רשימת העובדים שנמצאו בביקורת, טופס גביית עדותו של מר אל גאזר, דרישה להמצאת מסמכים למר אל גאזר, הודעתו של הנאשם 2, דרישה להמצאת מסמכים למר אל גאזר, אישור על אירוע שריפה מיום 26/4/2009, טופס הטלת קנס מינהלי, 4 זימונים לחקירה מתאריכים שונים, מכתב מאת ב"כ הנאשמים

מיום 11/1/2010, אישור רפואי של הנאשם 2, הסכמי העסקה, תלושי שכר, אישורי ביטוח רפואי וצילומי דרכון של העובדים נשוא כתב האישום, תעודת עובד ציבור בנוגע לעובדים נשוא כתב האישום ואישורים לגבי תשלום משכורות לעובדים במזומן.

11. בפרשת ההגנה נשמעה עדותו של הנאשם 2. תחילה הודיע ב"כ הנאשמים כי ברצונו לזמן לדיון נוסף את המפקח מר ברמי, אולם מאוחר יותר הודיע כי הוא מוותר על עדותו.

12. הצדדים סיכמו את טענותיהם בעל פה במעמד הדיון שהתקיים ביום 8/11/2016.

13. לאחר ששמעתי את העדויות ועיינתי בכל המסמכים שהוגשו לתיק, החלטתי לזכות את הנאשמים בכל הנוגע להעסקה ללא היתר של שלושה עובדים מתוך הארבעה, אולם החלטתי להרשיע את הנאשמים בנוגע להעסקת עובד אחד מבין הארבעה. להלן אפרט הכרעתי.

דיון והכרעה

14. לטענת המאשימה הנאשמים לא הציגו כל טענת הגנה לגבי העסקתו של העובד שהיה רשום על שם מר מדמון יצחק ולא טענו כי היה להם היתר להעסיק אותו או הסכם ניד מיצחק מדמון אליהם.

באשר לשלושת העובדים שהיו רשומים על שם מר אל גאזר, טענה המאשימה כי מקריאת הנוהל לניוד עובדים עליו מסתמכים הנאשמים עולה כי ניד בתוך יישוב אפשרי רק בין שני חקלאים שמתגוררים דרך קבע באותו יישוב, לשטחים חקלאיים הנמצאים באותו יישוב (סעיף 3, מוצג נ/2).

משהנאשמים טוענים כי זהו הנוהל הקיים במשך השנים ולא הראו כי קיים נוהל אחר המאפשר ניד כאמור, טענת ההגנה של הנאשמים דינה להידחות.

15. לטענת הנאשמים, המאשימה לא הצליחה להוכיח ולא הצליחה להסביר מכוח איזה נוהל אותם עובדים לא היו רשאים לעבוד אצל הנאשמים.

אליבא דנאשמים, צירפו הם ראיה (מוצג נ/1), ולפיה הם הגישו בקשה למשרד החקלאות (להלן: **"הבקשה הירוקה"**), ובגדרה של הבקשה הם רשמו את כל השטחים החקלאיים שהם עיבדו. בקשה זו התייחסה הן לשטחים במושב בו מתגורר הנאשם 2 (מושב ישע) והן בשטחים במושבים אחרים, שאותם הם עיבדו (מושב תלמי אליהו). **"הבקשה הירוקה"** שמוגשת למשרד החקלאות זוהי בקשה לקבלת היתר להעסקת עובדים זרים ובה מצויינים כל השטחים החקלאיים המעובדים וזאת על מנת שמשרד החקלאות יעריך כמה עובדים זכאי לקבל החקלאי, נוכח מספר הדונאמים אותם הוא מעבד.

משכך גורסים הנאשמים כי בעובדה שבחלקה של הנאשמים נמצאו העובדים של מר אל גאזר, אין כדי לגבש את יסודות העבירה הנטענת כלפיהם בכתב האישום, והמדינה לא הציגה כל ראיה ולפיה הניוד נעשה שלא כדין.

לשון אחר, טען ב"כ הנאשמים שמאחר שהוכח שב"בקשה הירוקה" אושרו לו גידולים במושב תלמי אליהו; משכך, ומאחר ששלושת העובדים הזרים נמצאו במושב תלמי אליהו לא הוכח שהועסקו הם שלא על פי היתר כדין.

16. במהלך דיון ההוכחות עלתה שאלה האם על פי נוהלי משרד החקלאות מותר לחקלאי אשר מקבל היתר להעסקת עובדים זרים במושב פלוני לקבל ולתת עזרה לחקלאים אחרים באותו מושב. וכך השיב מר זיגזג לשאלות בחקירתו הנגדית:

"ש. בסוף שוקי קיבל היתר?"

ת. נכון.

ש. ההיתר בעצם המדינה אומרת לו, קח את העובדים, אתה רשאי להעסיקם בשטחים החקלאיים...

ת. המדינה אומרת לו שהוא רשאי להעסיקם תחת התנאים שהוא חתם עליהם בהיתר.

ש. תאשר לי שאותו חקלאי שקיבל את ההיתר בשטחים שהוא רשם בהיתר?

ת. אני מאשר שהוא רשאי להעסיק את העובדים לפי תנאי ההיתר שהוא קיבל בלבד.

ש. מהם תנאי ההיתר, תציג לי את ההיתר שלו?

ת. תוציא לי את ההיתר.

ש. אתה האשמת אותי בהעסקת עובדים?

ת. אני לא עורך דין ואני לא תובע ואני לא יכול להאשים, אני חוקר.

ש. איפה ההיתר?

ת. עותק ממנו נמצא אצל מי שמחזיק בהיתרים, דהיינו יהושע אלגזר.

ש. אצל המדינה אין העתק?

ת. בוודאי שיש. אתה מבקש ממני להוציא אותו עכשיו הרגע, איזו מן שאלה זו.

ש. מבלי לפגוע בכבודך, רק חמור לא משנה דעתו, אני מנסה להסביר לך למה אתם מפספסים בגדול. תאשר לי בבקשה שבתוך תחומי המושב לא צריך אישור ניווד ממשד הפנים?

ת. מאשר.

ש. אני אומר לך, שדוד בבקשה שלו למשרד החקלאות,

ת. מה התאריך?

ש. ההיתר הוא מ-2008 זה דו שנותי, הוא כתב להם שיש לו שטחים בתלמי אליהו וזה החתימה של יהושע?

ת. זה לצורך קבלת היתרים?

ש. זו הבקשה הירוקה המופנית למשרד החקלאות.

ת. לפי מה שאתה אומר לי שמי שפה הצהיר שהשטחים הם שלו הם גם חברת טיבולי וגם אלגזר לצורך קבלת ההיתרים, שניהם הצהירו לצורך קבלת ההיתר? שניהם קיבלו על אותו שטח היתרים כפולים, האם זה מה שאתה אומר?"

(פרוטוקול מיום 24/4/14, עמ' 15, ש' 4-30).

17. הנאשמים הגישו במסגרת עדותו של הנאשם 2 את נוהל ניווד עובדים זרים בענף החקלאות - מעודכן ליום 13/1/2015 (נא/2). המאשימה טוענת כי המסמך הנ"ל ובפרט סעיף 3 שבו, תומכים בטענתה כי ניווד בתוך ישוב אפשרי רק בין שני חקלאים שמתגוררים דרך קבע באותו ישוב.

אולם עיון בנוהל שצורף על ידי הנאשמים (נא/2) מצביע שהוא לוקה באלה:

א. הנוהל שצורף ע"י הנאשמים הוא מעודכן ליום 13/1/2015 וכלל לא ברור שנוהל זה היה בתוקף ב-14/10/2009.

ב. אמנם הנאשם 2 העיד כי: "אנחנו עד היום מתנהגים אותו הדבר, זה נוהל רגיל ולא מתעכבים על זה בכלל" (פרוטוקול מיום 20/7/16, עמ' 31, ש' 17-18), אולם המאשימה לא הציגה כל ראיה האם קודם לכן היה נוהל זה עצמו בתוקף.

18. מהאמור לעניין זה ניתן לקבוע המסקנות הבאות:

לא הומצאה לבית הדין ראייה אשר עליה ניתן לסמוך כדי לקבוע מעל לספק סביר כי הנאשמים הפרו נוהל נידוד עובדים זרים. יכולה הייתה המאשימה להביא ראייה כדי לתמוך בטענתה אם טענה כזו עומדת לה.

19. זאת ועוד, על פי האמור בסעיף 2 לכתב האישום, מר אל גאזר שימש כשותפה של הנאשמת 1 וגם כמנהל העובדים בפועל באתר.

הנה כי כן, אם מדובר בשותפים הרי שכל אחד מהשותפים יכול להעסיק את עובדיו, כאשר לו היתר להעסקת עובדים באותו מושב, בקרקעות המשותפות לשותפים.

די בכך כדי לומר שלא הוכח אם כך - שהנאשמים העסיקו את שלושת העובדים ללא היתר.

20. בנסיבות המתוארות לעיל לא התרשמתי כי המאשימה הוכיחה, מעל לכל ספק סביר את אשמתם של הנאשמים בכל הנוגע לשלושת העובדים אשר היו רשומים על שם מר אל גאזר. לפיכך, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לזכותם מעבירה זו בנוגע לשלושת העובדים הנ"ל.

21. מסקנתי שונה לגבי העובד הרביעי אשר היה רשום על שם מר מדמון יצחק, ואפרט.

22. מעיון בתעודת עובד הציבור (מא/12) עולה כי העובד BUAKAO SAYAN היה רשום על שם המעסיק מדמון יצחק.

23. בעדותו ציין המפקח מר זיגזג הדברים הבאים:

"דעתי היא כזו, א. עובד מס' 3 לא היה רשום על אף אחד משניהם. אחד מארבעת העובדים לא היה רשום על אף אחד. לא על טיבולי ולא על אלגזר..."

(פרוטוקול מיום 24/4/14, עמ' 16, ש' 5-6).

24. מעיון בעדותו של הנאשם 2 עולה כי הוא לא הציג כל טענת הגנה לגבי העובד שרשום על שם מדמון יצחק. הנאשם 2 לא טען כי היה לו היתר להעסיק את אותו עובד או כי היה רשאי לניידו מיצחק מדמון אליו, ללא קבלת אישור.

25. משמע, הנאשמים לא סיפקו שום הסבר המניח את הדעת ולא הביאו כל ראייה אחרת, לעניין העסקת העובד הרביעי, ללא היתר.

26. משכך הם פני הדברים, אני מרשיע את הנאשמים בביצוע עבירה על פי סעיפים 2(א)(1) ו-2 לחוק עובדים זרים, התשנ"א - 1991, בנוגע לעובד אחד בלבד, ומזכה הנאשמים בביצוע העבירה הנ"ל לגבי שלושת העובדים האחרים.

27. הכרעת הדין תשלח לצדדים בדואר.

30. המזכירות תקבע מועד לטיעונים לעונש ותשלח ההזמנות לצדדים.

ניתנה היום, כ"ח ניסן תשע"ז, (24 אפריל 2017), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

קלדנית: רות רחמים.